

Datum
2025-05-12

Ärendenr
MSB 2025-02943

Ert datum
2025-05-19

Er referens
Fi2024/02595

Enheten för planering
KC-ST-PL
Linnéa Fernström Cederholm
010-240 41 68
linnea.fernstromcederholm@msb.se

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

MSB:s remissvar avseende Kontantutredningen (Fi2024/00068)

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) välkomnar kontantutredningen och tillstyrker i stort de bedömningar och förslag som utredningen har lämnat. Därtill har MSB några övergripande synpunkter som framgår av remissvaret. MSB vill understryka betydelsen av att offlinefunktionalitet som bygger på kortbetalning eller applikationer finns tillgängligt för att genomföra transaktioner vid strömavbrott och/eller vid avbrott i elektroniska kommunikationer, samt reducera en potentiell överbelastning vid färre fungerande betalningsalternativ. För att fortsätta öka diversiteten i betalningssystemet vill MSB göra ett medskick om att fortsatt utreda huruvida frågan om fördelning av kreditrisk för offlinetransaktioner ska fastläsas mellan berörda aktörer.

10.1 Acceptans av kontanter

MSB instämmer med utredningen om att livsmedel, apoteksvaror och offentligrättsliga avgifter ska kunna betalas kontant på fysiska och bemannade platser, mellan kl. 06:00-20:00 under dygnet. Det förutsätter däremot att livsmedelsbutiker som omfattas av detta kan upprätthålla sin verksamhet under krissituationer och höjd beredskap, med andra ord behöver varor finnas tillgängliga, att kyl och frys fungerar, belysning samt brandlarm med mera. Det är därför nödvändigt att beakta att andra delar av infrastrukturen för livsmedelsförsörjningen fungerar. Likaså behöver myndigheter som hanterar offentligrättsliga avgifter och omfattas av kravet fortsatt kunna bedriva verksamhet.

10.1.1 Särskilt om drivmedel och andra livsnödvändiga varor

MSB bedömer att utredningen inte tillräckligt belyst frågan om kontantkrav inom drivmedelsbranschen. För betalningssystemet fortsatta redundans och robusthet för livsnödvändiga varor och tjänster vore det nödvändigt att belysa frågan om kontantbetalning inom drivmedelsbranschen ytterligare. En annan parameter är beroendet av elektroniska kommunikationer för att hantera skattesaldot och även denna är beroende av en offlinelösning.

Flera samhällsviktiga verksamheter använder fordon i sitt arbete. Exempelvis finns behov inom sjuktransport, äldreomsorg, räddningstjänst, transport av avlidna, polis, verksamheter som upprätthåller och reparerar dricksvattenförsörjning, det militära försvaret med mera. Med andra ord är det flera samhällsviktiga verksamheter som behöver ha tillgång till drivmedel, vare sig det är el, gas, eller flytande drivmedel. För att även kunna

etablera ett redundant system inom drivmedelsbranschen under krissituationer och höjd beredskap, bör man ytterligare utreda om kontanthantering är nödvändig även här.

Behov av fördjupad analys

10.11.3 Offlinefunktionalitet för betalkort

MSB instämmer med utredningen och betonar vikten av att fortsätta utreda hur funktionalitet för kortbetalningar och kontantuttag vid strömavbrott och/eller vid avbrott i elektroniska kommunikationer ska hanteras. För att skapa ett robust och redundant betalningssystem borde det vara rimligt att säkerställa användandet av flera betalningsmetoder under krissituationer och höjd beredskap, det vill säga både för kontanter, kort- och mobilbetalningar. MSB vill också göra ett medskick att bepröva offlinefunktionalitet i stor skala. Det är viktigt att poängtera vikten av att det finns alternativa betalningslösningar till kontanter som betalningsmedel och att offlinefunktionalitet kan vara en sådan.

I detta ärende har överdirektör Anna Starbrink beslutat. Linnéa Fernström Cederholm har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Annika Elmgart, enhetschefen Anders Eriksson och praktikant Demi Ingvarsson deltagit.

Anna Starbrink

Linnéa Fernström Cederholm